

College 'De grote NV; de jaarrekening van de NV en BV

mr. S. van de Griek

Universiteit van de Nederlandse Antillen

Dinsdag 16 maart 2010 van 19.00 - 20.30 uur

Het vermogen en de jaarrekening

1. We zullen aan de hand van de regeling van de NV (de gewone NV) het vermogen en de jaarrekening bespreken. Deze regeling vindt u in de artikelen 114 en verder. Voor de BV kunt u bijna dezelfde bepalingen vinden in de artikelen 214 en verder.
2. Ieder jaar, binnen 8 maanden na afloop van het boekjaar, moet het bestuur een jaarrekening opmaken (art. 116 lid 1). In principe is het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar (art. 2:15 lid 5). De statuten kunnen echter bepalen dat er een ander boekjaar geldt. Ook kan in verband met het moment van oprichting van de vennootschap een verlengd boekjaar gelden (bijvoorbeeld: oprichting op 1 december 2002: boekjaar kan lopen van 1 december 2002 t/m 31 december 2003). De jaarrekening moet ten minste bestaan uit een balans en een winst- en verlies rekening, alsmede een toelichting op die stukken. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (ava) kan beslissen om deze termijn van 8 maanden te verlengen met 6 maanden, mits op grond van bijzondere omstandigheden (art. 116 lid 1). Vanwege de gevolgen van het niet tijdig opmaken van de jaarrekening, met name in geval van faillissement (art. 16 lid 2) moet er niet lichtvaardig tot uitstel worden overgegaan.
3. mr. Frielink noemt in zijn boek wel als bijzondere omstandigheden die uitstel zouden kunnen rechtvaardigen:
 - het onverwacht uitvallen van de boekhouder/administrateur;
 - het niet tijdig gereed zijn van de jaarrekeningen van buitenlandse dochtervennootschappen (in verband met consolidatie);
 - de ontdekking van fraude gepleegd in het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft en waaromtrent een onderzoek loopt.
4. De jaarrekening is in eerste instantie bedoeld om verantwoording af te leggen aan de aandeelhouders van de vennootschap. In de afgelopen periode is er een tendens dat er niet enkel

verantwoording moet afgelegd worden aan de aandeelhouders (*shareholders*) maar aan de belanghebbenden (*stakeholders*). Dat is met name het geval indien het gaat om vennootschappen waarvan wordt aangenomen dat zij een grote maatschappelijke importantie hebben, zoals vennootschappen met enorm veel werknemers, overheidsvennootschappen, vennootschappen met grote gevolgen voor het milieu, vennootschappen die onontbeerlijk zijn voor de maatschappij, en dergelijke. Deze vennootschappen worden niet enkel geacht verplichtingen te hebben naar haar aandeelhouders maar ook jegens de maatschappij. In Nederland met name hoorde je ook steeds meer geluiden als bijvoorbeeld ‘maatschappelijk verantwoord ondernemen’ (verantwoord niet enkel op financieel gebied, maar ook op maatschappelijk en sociaal en omgevingsgebied).

5. In de Nederlandse Antillen is deze tendens verankerd in de wettelijke regeling van de grote NV die wij hierna zullen bespreken.
6. De opgemaakte jaarrekening moet niet enkel door één bestuurder worden ondertekend maar door het gehele bestuur. Immers, het is de plicht van het bestuur (en niet van een bestuurder) om de jaarrekening op te maken. Ook moeten alle commissarissen in functie de jaarrekening mede ondertekenen. Indien een bestuurder of een commissaris zijn handtekening niet heeft gezet, moet de jaarrekening de reden daarvan vermelden (art. 116 lid 2).
7. De opgemaakte en ondertekende jaarrekening moet worden beschouwd als een concept. Immers, deze moet eerst nog worden goedgekeurd (of afgekeurd) door de ava. De ava kan enkel goedkeuren of afkeuren. Dat is de hoofdregel van art. 116 lid 3. Dit artikel vervolgt echter met: “De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering de bevoegdheid heeft alle of bepaalde posten te wijzigen dan wel het bestuur op te dragen de jaarrekening te wijzigen volgens door de algemene vergadering of een commissie uit die verhadering te geven aanwijzingen.” Op basis van de statuten kan de ava dus een amenderingsrecht toekomen.
8. Als u de wet goed leest zult u ontdekken dat de wet geen termijn stelt voor het ter goedkeuring voorleggen van de jaarrekening aan de ava. De wet bepaalt wel dat er jaarlijks minimaal één vergadering van aandeelhouders moet worden gehouden (**art. 128 lid 1** – p. 97 zegt art. 116 lid 1). Maar de wet bepaalt niet dat in die vergadering de jaarrekening *moet* worden besproken. Beredeneerd kan uiteraard wel worden dat een deugdelijke uitoefening van de bestuurstaak meebrengt dat het bestuur een jaarrekening nog in het volgende boekjaar aanbiedt aan de ava. (mede gezien de plicht tot opstelling van de jaarrekening binnen 8 maanden na afloop van het boekjaar alsmede de consequenties van niet tijdig opstellen). Ook zou de ava instructies aan het bestuur kunnen geven terzake het tijdig aanbieden van de jaarrekening aan de ava.
9. Indien de jaarrekening door de ava wordt goedgekeurd betekent dit een kwijting aan het bestuur met betrekking tot hun beheer en een kwijting aan de commissarissen van hun toezicht. Dit is décharge: kwijtschelden van de interne aansprakelijkheid van het bestuur voor het gevoerde beleid en van de commissarissen voor hun toezicht. De décharge gaat echter niet verder dan de informatie

voor zover deze blijkt uit de jaarstukken of uit de informatie die in de ava is verstrekt (zie arrest Staleman / Van de Ven in de bundel, HR 10 januari 1997, NJ 1997, 360). Let goed op: het is kwijtschelding van de *interne aansprakelijkheid*. De décharge werkt in beginsel dus niet jegens derden.

10. Aan welke normen moet de jaarrekening voldoen? Art. 116 lid 4 bepaalt: “De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap.
11. De jaarrekening hoeft niet te worden gedeponereerd bij het Handelsregister (van de Kamer van Koophandel en Nijverheid). Dit is in Nederland wel verplicht. Aandeelhouders en iedere houder van schuldbrieven aan toonder heeft gedurende 2 jaar na opmaken van de jaarrekening recht op inzage in de opgemaakte en goedgekeurde jaarrekening en de bijbehorende stukken (art. 116 lid 6).
12. De jaarrekening moet vervolgens, net als de overige administratie van de vennootschap, 10 jaar worden bewaard (art. 116 lid 5 jo. 15 lid 3).
13. Art. 117 lid 1 bepaalt: “De algemene vergadering of een ander daartoe bij de statuten aangewezen orgaan is bevoegd om een externe deskundige te benoemen ten einde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede aan de algemene vergadering verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur opgemaakte jaarrekening.”
14. “De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van zijn taak nodig is. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijn opdracht met zich brengt” (art. 117 lid 2).
15. “De deskundige brengt zijn verslag ook ter kennis van het bestuur, de raad van commissarissen en het orgaan dat hem heeft benoemd” (art. 117 lid 3).
16. Deze deskundige hoeft niet een accountant of zelfs register accountant te zijn. De ava mag zelf bepalen of iemand deskundig is. Gezien de grote consequenties van onjuiste jaarstukken, zou wellicht een officiële deskundige toch gewenst zijn. Echter, de wet stelt dit niet verplicht voor de gewone NV (of BV).

Winst en winstuitkeringen

17. Vaak is het recht op winst (dividend) voor een aandeelhouder het belangrijkste recht. Niet ieder aandeel geeft echter een recht op winst. Een aandeel kan ook enkel een stemrecht bezitten bijvoorbeeld.

18. Indien aan aandelen wel dividendrechten worden toegekend is dat makkelijk als alle aandelen dezelfde nominale waarde hebben, bijvoorbeeld elk aandeel heeft een nominale waarde van NAF. 100,-. Maar het kan ook voorkomen dat er aandelen van dezelfde vennootschap zijn met verschillende nominale waarden, bijvoorbeeld aandelen van NAF. 100,-, aandelen van NAF. 200,- en aandelen van NAF. 500,-. In dat geval moeten de statuten een specifieke regeling hebben over winstrecht (art. 102 lid 4). Er kan ook een recht op winst bestaan behalve middels het aandeelhouderschap. Dit zou kunnen met een zogenaamd winstbewijs.
19. "In onmiddellijke samenhang met de goedkeuring van de jaarrekening, beslist de algemene vergadering of een ander bij de statuten aangewezen orgaan over de uitkering of inhouding van de uit die jaarrekening blijkende winst en over het doen van andere uitkeringen ten laste van het uit die jaarrekening blijkende eigen vermogen" (art. 118 lid 1). Omdat de wet bepaalt dat dit *in onmiddellijke samenhang met de goedkeuring van de jaarrekening* moet geschieden, mag dus niet later over uitkering of inhouding besloten worden. (De MvT geeft aan dat het niet *veel* later mag zijn.) Er moet sprake zijn van een besluit; zonder besluit geen dividend.
20. De hoofdregel is gelijke verdeling van de winst op de aandelen. Daarvan mag bij de statuten wel worden afgeweken. Art. 118 lid 3 bepaalt: "Voor zover de statuten niet anders bepalen geeft ieder aandeel bij iedere uitkering recht op een gelijk bedrag en geeft ieder onderaandeel recht op de dienovereenkomstige fractie van dat bedrag. De statuten kunnen bepalen dat de aandelen die de vennootschap zelf houdt meetellen bij de berekening van de verdeling van uitkeringen. De statuten kunnen de verdeling van uitkeringen geheel of gedeeltelijk overlaten aan een daartoe aangewezen orgaan".
21. De hoofdregel is dat de ava beslist over verdeling of inhouding van de winst (art. 118 lid 1). Echter art. 118 lid 1 spreekt van "algemene vergadering of een ander bij de statuten aangewezen orgaan". Deze bevoegdheid kan statutair dus ook bij het bestuur of bij de raad van commissarissen neergelegd worden. Maar het moet gezien de redactie van het artikel wel een orgaan zijn, niet een individuele persoon.
22. Echter, van groot belang is het om te weten dat winst uitkeringen niet mogen worden gedaan indien het eigen vermogen van de vennootschap negatief is of zal worden door de uitkering. Een zodanig besluit tot uitkering *heeft geen enkele rechtskracht*. Dus ook niet voor het deel waarmee het eigen vermogen niet negatief wordt (art. 118 lid 5).
23. Een uitkering wordt vermoed te zijn gedaan terwijl het eigen vermogen negatief is of zal worden door de uitkering "indien de jaarrekening van het boekjaar ten laste waarvan de uitkering wordt gedaan, met inachtneming van die uitkering een eigen vermogen toont dat negatief is" (art. 118 lid 6). Dit is dus een rechtsvermoeden. Dat mag weerlegd worden.

24. Als het echter een uitkering betreft “in de zin van het eerste lid”, dus een uitkering dat in inmiddellijke samenhang is gedaan met de goedkeuring van de jaarrekening, dan is het vermoeden onweerlegbaar (art. 118 lid 6).
25. Als is uitgekeerd op basis van een uitkeringsbesluit dat geen rechtskracht bezit, of zelfs zonder besluit, dan kan het uitgekeerde bedrag worden teruggevorderd, op grond van onverschuldigde betaling (art. 6:203).
26. De ava of een ander statutair aangewezen orgaan kan als de statuten dat bepalen dus zelf bepalen hoe de winst wordt verdeeld. Dat is dus een discretionaire bevoegdheid. Zijn er grenzen aan die discretionaire bevoegdheid? De wet stelt geen concrete grenzen. In bepaalde gevallen zal dus aansluiting gezocht moeten worden bij algemene leerstukken, zoals de redelijkheid en de billijkheid, misbruik van bevoegdheid of onrechtmatig handelen. Dit zorgt ervoor dat een aandeelhouder niet snel met succes kan stellen dat de winst niet juist is verdeeld. De toetsing van de rechter is door de discretionaire bevoegdheid van de ava of een ander aangewezen orgaan marginaal.
27. Een systeem waarvoor gekozen kan worden is dat van de winstcompartimentering. Op een bepaald soort aandelen (bijvoorbeeld aandelen A of aandelen B, of hoe deze dan ook worden aangeduid) wordt bijvoorbeeld winst uitgekeerd die behaald is uit één bepaalde onderneming van de vennootschap, terwijl de andere aandelen recht geven op winst uit een andere onderneming van de vennootschap.
28. Als een vennootschap twee ondernemingen heeft, behoren die ondernemingen beide tot het vermogen van de vennootschap. Dit is dus niet gesplitst. Indien derhalve in de ene onderneming slechte resultaten worden behaald, tast dit ook het recht op winstuitkering aan van de aandeelhouders die gerechtigd zijn tot de winst uit de andere onderneming.

Interim dividend

29. De hoofdregel van dividend uitkeringen is, als aangegeven, dat het recht op uitkering van winst pas kan ontstaan nadat de jaarrekening is goedgekeurd. Immers, de winst moet op grond van art. 118 lid 1 blijken uit de jaarrekening.
30. Het is echter ook mogelijk om tussentijdse uitkeringen (interim dividenden) te doen ten laste van een *lopend boekjaar* of een afgesloten boekjaar waarvan de jaarrekening nog niet is goedgekeurd (art. 118 lid 2). Nu lid 5 van artikel 118 ook van toepassing is op het daaraan voorafgaande lid 2, geldt ook voor het interim dividend dat geen uitkeringen mogen worden gedaan indien het eigen vermogen van de vennootschap negatief is of door de uitkering negatief zal worden.
31. Er hoeft niet een tussentijdse vermogensopstelling of iets dergelijks te worden gemaakt voordat tot interim dividend uitkering kan worden overgegaan. Immers, art. 118 lid 2 vereist dat niet (al zou het wel handig zijn). Een tussentijdse uitkering zonder officiële jaarrekening brengt uiteraard wel het

eventuele risico met zich dat uitkeringen worden gedaan die niet door de beugel kunnen gezien de positie van het eigen vermogen van de vennootschap. Indien een uitkering achteraf niet gedaan mocht worden, kan deze worden teruggevorderd als zijnde onverschuldigd betaald (art. 6:203). Het maakt daarbij niet uit of de ontvanger van de uitkering daarbij al dan niet te goeder trouw was. Dit is uiteraard ter bescherming van het vermogen van de vennootschap en uiteindelijk ter bescherming van de crediteuren.

32. Indien niet terugbetaald kan worden vanwege insolventie, dan komt dat risico voor rekening van de vennootschap. Tenzij aan de bestuurders een (ernstig) verwijt kan worden gemaakt. Nu het bestuur een collegiaal bestuur betreft, geldt in beginsel in dat geval hoofdelijke aansprakelijkheid (art. 6:6 lid 2).
33. Art. 118 lid 4 bepaalt: "Het recht op uitkering vervalt door een tijdsverloop van drie jaren na het einde van de dag waarop hetzij daaraan voldoende bekendheid is gegeven, hetzij de uitkeringsgerechtigde daarvan kennis heeft genomen of daarvan is verwittigd. Bij de statuten kan worden bepaald dat het recht op uitkering niet vervalt of een langere termijn wordt gesteld."
34. Indien een aandeelhouder meent dat hij tekort wordt gedaan ten aanzien van dividend uitkeringen en dat dit juridisch onjuist is, dan kan hij een vordering instellen bij het Gerecht tot vernietiging van het betreffende dividend besluit. Dit zou hij kunnen doen op basis van strijd met de redelijkheid en billijkheid. Dat zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn indien getracht wordt om de betreffende aandeelhouder 'uit te hongeren' door (bijna) de hele winst te reserveren, terwijl daarvoor geen bedrijfseconomische noodzaak bestaat. Daarbij kan het Gerecht ook verzocht worden te bevelen dat de vennootschap alsnog een redelijk geacht dividend betaalbaar stelt en uitkeert (Zie arrest Uniwest van Hof Arnhem 26 mei 1992, NJ 1993, 182 in de bundel).
35. Het is echter moeilijk om het Gerecht tot toewijzing van een dergelijke vordering te laten komen. Immers, het is toegestaan dat de ava of een statutair aangewezen orgaan ongelijke dividend uitkeringen doet. Zoals al besproken heeft het beslissende orgaan vergaande discretionaire bevoegdheid.

De jaarrekening bij de Grote Naamloze Vennootschap (Grote NV)

36. Art. 119 t/m 126 bevatten bijzondere bepalingen voor grote NV's. Deze strakkere regels waren volgens de wetgever gewenst voor grote vennootschappen met een bepaalde maatschappelijke importantie. Hoewel dit uiteraard voor zowel NV's als voor BV's kan gelden, geldt de regeling enkel voor NV's.
37. Vanwege dat strakkere regime dat vaak niet als gewenst wordt beschouwd door de betrokkenen bij een vennootschap zelf, met name voor wat betreft de inzageplicht van de jaarrekening, hebben er vele omzettingen plaatsgevonden van NV naar BV toen deze regeling bekend werd. Ook wordt er thans nog veel voor gekozen een BV op te richten in plaats van een NV om deze redenen.

38. Gezien deze praktijk was het wellicht wijzer van de wetgever geweest om dit regime op zowel de NV als de BV van toepassing te verklaren. De wetgever heeft dit welliswaar zo beslist omdat de NV meer geschikt zou zijn voor grote NV's, dit betekent, zoals ook blijkt, echter niet dat de praktijk ook zo werkt. Bovendien heeft de BV in principe dezelfde mogelijkheden als de NV.
39. Wanneer geldt het strakkere regime? Met andere woorden: wat is een grote NV?
40. Een grote NV is een NV:
- Die op enig tijdstip in de periode tussen één maand voor en één maand na de balansdatum ten minste twintig werknemers heeft, tezamen volmakende ten minste twintig mandagen, werkzaam zijn krachtens een arbeidsovereenkomst met de vennootschap, een groepsmaatschappij van de vennootschap, een uitzendbureau of een soortgelijke instelling;
 - Met een waarde van de (geconsolideerde) activa, volgens een met inachtneming van art. 2:120 lid 3 opgemaakte balans, meer dan NAF. 5 miljoen of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta bedraagt;
 - En de (geconsolideerde) netto-omzet gedurende het boekjaar, berekend met inachtneming van art. 2:120 lid 2 opgemaakte jaarrekening, meer dan NAF. 10 miljoen of het equivalent daarvan in buitenlandse valuta bedraagt (art. 119 lid 2).
41. Dus heel kort door de bocht: een grote NV is een NV met minimaal 20 werknemers, activa ter waarde van meer dan NAF. 5 miljoen en een netto-omzet van meer dan NAF. 10 miljoen.
42. Bij het bepalen van de waarde van de activa en de hoogte van de netto omzet moeten de door de *International Accounting Standards Board* (IASB) vastgestelde normen worden gehanteerd. Deze normen zijn de normen die gelden voor het strakkere jaarrekeningenregime van de grote NV (art. 120 lid 3). De normen van de IASB zijn de *International Financial Reporting Standards* (IFRS). In beginsel geldt volgens deze normen dat enkel geconsolideerd wordt met betrekking tot groepsmaatschappijen (rechtspersonen en contractuele vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden (groep: economische eenheid waarin rechtspersonen en contractuele vennootschappen organisatorisch zijn verbonden en waarbij sprake is van een centrale leiding).
43. Voor de consolidatie op basis van deze normen hoeft het niet te gaan om een echte 'moeder' en 'dochter'. Het gaat erom dat de 'moeder' invloed van betekenis heeft. Dat hoeft dus niet over een echte 'dochter' te zijn (dochtervennootschap: wanneer een aandeelhouder zodanige zeggenschap over een NV of BV kan uitoefenen dat hij, bij verschil van mening met de NV of BV, zijn wil kan doorzetten).
44. Consolidering houdt in (in geval van een 100% belang) dat alle posten uit de verschillende betrokken jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen bij die van de moedermaatschappij worden opgeteld en daarna de *intercompany* verhoudingen worden geëlimineerd. Die *intercompany* verhoudingen

kunnen ontstaan door leveringen van goederen en diensten, verstrekken van leningen over en weer, het in rekening brengen van royalties en management fees, en dergelijke, tussen groepsmaatschappijen.

45. Indien niet sprake is van een 100% belang maar bijvoorbeeld van een 90% belang, dan worden toch alle posten voor 100% meegeconsolideerd. Vervolgens wordt er een aftrekpost toegevoegd "minderheidsdeelneming" met één bedrag van 10% van het eigen vermogen van de betreffende groepsmaatschappij aan de balans en 10% van het netto resultaat van de betreffende groepsmaatschappij aan de winst- en verliesrekening.
46. Het strakkere regime houdt met name het volgende in:
- de termijn voor opstellen van de jaarrekening is niet 8 maanden maar 6 maanden;
 - binnen die 6 maanden moeten ook de stukken ter inzage worden gelegd voor de aandeelhouders (behoudens verlenging);
 - binnen 8 dagen na goedkeuring van de jaarstukken moeten de stukken gedurende 2 jaar ter inzage worden gelegd voor belanghebbenden;
 - de genoemde internationale standaarden voor de financiële verslaggeving (jaarstukken);
 - het bestuur moet ook een jaarverslag opstellen;
 - de stukken worden opgesteld in de taal van de statuten, tenzij de ava tevoren anders heeft beslist.
47. Art. 120 lid 5 bepaalt over het jaarverslag: "Het jaarverslag geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar van de vennootschap en van de dochtermaatschappijen waarvan de financiële gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen. Het bevat mede inlichtingen omtrent gebeurtenissen van bijzondere betekenis, die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden, terwijl voorts mededelingen worden gedaan over de verwachte gang van zaken. Het jaarverslag mag niet in strijd zijn met de jaarrekening."
48. Het jaarverslag wordt binnen 6 maanden aangeboden aan de ava (met de mogelijkheid van verlenging met 6 maanden). Daarbij wordt gelijk de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd. Ook hier kan de ava volgens de statuten een amenderingsrecht hebben (art. 120 lid 6).
49. Het bestuur moet de laatst beschikbare jaarrekening bij de jaarrekening voegen en de eventuele deskundigenverklaring, alsmede het jaarverslag van dochtermaatschappijen voor zover niet geconsolideerd (art. 120 lid 2).
50. de vennootschap mag de jaarrekening ook opstellen volgens andere internationaal aanvaarde normen (bijv. US of Dutcg GAAP), mits uit de toelichting blijkt welke gegronde redenen daartoe

aanleiding hebben gegeven en volgens welke normen de jaarrekening dan is opgesteld. (art. 120 lid 3). Dat kan het geval zijn bij concernvernootschappen waarvan de overige concernonderdelen andere internationaal geaccepteerde normen hanteren.

Externe deskundige

51. De grote NV moet een externe deskundige inschakelen. De ava is bevoegd om deze te benoemen. Als de ava dat niet doet, dan is de RvC daartoe bevoegd. En anders het bestuur (art. 121 lid 1 en 2).
52. Pas na kennisneming van de verklaring van de deskundige kan de ava de jaarrekening goedkeuren. De verklaring moet bij de jaarrekening worden gevoegd (art. 121 lid 7). Een goedkeuring zonder dat de ava heeft kunnen kennisnemen van de deskundigenverklaring is nietig.
53. Meestal zullen zich er geen problemen voordien omdat de accountant gedurende het hele jaar al betrokken is bij de controle en indien nodig correcties kan aanbrengen.
54. Het komt voor dat de accountant het bestuur erop wijst dat er zaken niet correct zijn en hoe eea aangepast dient te worden en het bestuur vervolgens de jaarrekening niet wil aanpassen. In dat geval zal de accountant (ingeval van materiele of wezenlijke fouten) daarvan melding maken in zijn verklaring en zal de verklaring geen goedkeurende zijn.
55. Art. 121 lid 6 bepaalt dat het bij de grote NV om speciale deskundigen moet gaan: een register accountant, een accountant-administratieconsulent of een *certified public accountant* (CPA) volgens US recht of iemand die door de Minister van Economische zaken op basis van een vergunning als deskundige is toegelaten.
56. Als gezegd moet de vennootschap binnen 8 dagen na goedkeuring van de jaarrekening en gedurende 2 jaar een volledig afschrift van de jaarrekening ter inzage leggen ter kantore van de vennootschap, voor belanghebbenden (art. 122 lid 1). Als de jaarrekening niet binnen 2 maanden na de termijn van 6 maanden (of de verlenging) is goedgekeurd, dan wordt de opgemaakte jaarrekening onverwijld ten kantore van de vennootschap ter inzage gelegd (art. 122 lid 2). Van de ter inzage legging wordt melding gedaan bij het Handelsregister (art. 122 lid 3).
57. De statuten kunnen bepalen dat een belanghebbende die inzage wil, zich moeten laten vergezellen door een deskundige (art. 122 lid 4). Daarmee wordt ervanuit gegaan dat door de eis van de deskundige niet iedereen zomaar inage zal vragen en ook door diens aanwezigheid de belanghebbende niet zomaar allerlei conclusies zal trekken en wellicht zelfs wereldkundig zal maken.
58. Het is niet direct duidelijk wie een belanghebbende is. In ieder geval zullen als belanghebbenden hebben te gelden: crediteuren die redelijkerwijs aan tijdige betaling van hun vordering kunnen twijfelen of werknemers en hun vertegenwoordigers die redelijkerwijs aan de continuïteit van de

onderneming kunnen twijfelen. De MvT noemt meerdere voorbeelden die in het boek worden betwijfeld.

59. Als de vennootschap eraan twijfelt of een persoon een belanghebbende is, dan mag hij de inzage weigeren. De betreffende persoon zal zich dan indien gewenst tot de rechter moeten wenden.
60. Indien de vennootschap ervoor kiest de jaarrekening, die aan alle eisen voldoet, bij het Handelsregister ter inzage legt voor een ieder, binnen de gestelde termijnen, dan hoeft de vennootschap geen inzage op haar kantoor meer toe te staan (art. 122 lid 6).
61. Indien een grote NV is meegeconsolideerd in de jaarrekening van een andere rechtspersoon of personenvennootschap die voldoet aan de internationale jaarrekening normen ex art. 120 lid 3, en die andere vennootschap zich schriftelijk hoofdelijk aansprakelijk heeft gesteld voor de schulden die ontstaan uit rechtshandelingen van de grote NV die zijn ontstaan of zullen ontstaan binnen 2 jaar na afloop van het meegeconsolideerde boekjaar, dan hoeft er geen individuele jaarrekening te worden opgesteld. Die verklaring moet wel binnen 6 maanden na afloop van dat boekjaar in het Handelsregister worden ingeschreven en de geconsolideerde jaarrekening moet ter inzage worden gelegd (art. 123).
62. Als aan al deze voorwaarden is voldaan en alle aandeelhouders tijdens het boekjaar of binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar schriftelijk hebben verklaard daarmee in te stemmen, dan kunnen de regels mbt de deskundige, ex art. 121 buiten toepassing blijven (art. 124 lid 1). Dan hoeft ook geen jaarverslag te worden opgemaakt en dan hoeven de strenge internationale jaarrekening regels niet te worden toegepast (art. 124 lid 2).
63. Indien de jaarrekening een misleidende voorstelling van zaken geeft van de toestand van de vennootschap dan zijn de bestuurders én de commissarissen hoofdelijk aansprakelijk jegens derden voor schade. Een bestuurder of commissaris kan zich hiervoor disculperen. Hetzelfde geldt voor het niet tijdig opmaken van de jaarrekening (art. 125 lid 1 en 2).
64. De BV kan ervoor kiezen vrijwillig dit regime van de grote NV van toepassing te verklaren (art. 219). Hetzelfde geldt voor de gewone NV (art. 119 lid 3).

Nakoming vorderen van het regime

65. Iedere belanghebbende kan in rechte van de grote NV nakoming vorderen van de bijzondere verplichtingen neergelegd in art. 120 lid 1, 2 en 6; 121 lid 1 en 2 en 122 (art. 126 lid 1). Iedere belanghebbende is bevoegd om te vorderen dat de jaarrekening of het jaarverslag in overeenstemming met de wet word aangevuld of aangepast volgens een bij rechterlijk bevel te geven aanwijzing.
66. De rechter zal eerst de deskundige horen alvorens te beslissen (art. 126 lid 3). Indien het bevel betrekking heeft op een goedgekeurde jaarrekening, vernietigt het bevel de goedkeuring. De rechter

kan verder de gevolgen van de vernietiging beperken, zoals het instand laten van reeds gedane uitkeringen (art. 126 lid 6).

** alle genoemde artikelen betreffen artikelen van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen (BW).*

** voor zover er geen boeknummer voorafgaat aan het artikel, dan geldt dat het artikel ziet op boek 2 BW betreffende rechtspersonen.*

* * * * *